

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Sučanskej a členov senátu JUDr. Emila Franciscyho a JUDr. Mariána Sluka, PhD., v právnej veci žalobcu **I.**, bývajúceho v B., zastúpeného U., s.r.o., so sídlom vo Z., proti žalovaným **1/ L., š.p.**, so sídlom v B., **2/ M.**, so sídlom v B., **o zaplatenie 4 124,34 € (124 250 Sk) s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 14 C 171/2005, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 26. februára 2008 sp. zn. 13 Co 4/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **z a m i e t a .**

Žalovaným 1/, 2/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom z 30. októbra 2007 č.k. 14 C 171/2005-235 žalovaných 1/, 2/ zaviazal zaplatiť žalobcovi 124 250 Sk s 13 % úrokom z omeškania zo sumy 268 650 Sk od 6. júna 2003 do 7. apríla 2005, so 6 % úrokom z omeškania zo sumy 124 250 Sk od 8. apríla 2005 do zaplatenia a nahradiť mu 61 941 Sk trov konania s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť plnenia druhého až do výšky plnenia; vo zvyšku žalobu v časti úroku z omeškania zamietol. Pri posudzovaní článku II. ods. 4 individuálnej zmluvy

o pracovných a mzdových podmienkach a o poskytovaní funkčných pôžitkov uzavretej medzi žalobcom a žalovaným 2/ s účinnosťou od 1. januára 2002 (ďalej len „individuálna zmluva“), dospel k záveru, že toto dojednanie je neurčité (§ 242 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce v znení účinnom do 1. apríla 2002) a z toho dôvodu neplatné. Nakoľko žalovaný 2/ postupoval v rozpore s uzavretou individuálnou zmluvou, keď nerozhodol o ročnej odmene žalobcu po schválení ročnej účtovnej závierky za rok 2002 v zmysle článku II. ods. 3 individuálnej zmluvy, krátenie ročnej odmeny vykonal na základe neplatného dojednania v individuálnej zmluve a v konaní nebol ani preukázaný dôvod krátenia ročnej odmeny, žalobe vo veci samej v celom rozsahu vyhovel. S poukazom na § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. žalobe vyhovel, i keď len čiastočne, pokiaľ ide o príslušenstvo pohľadávky; žalobu v tejto časti zamietol ohľadne rozdielu medzi žalobcom uplatneným úrokom vo výške 13 % a priznaným úrokom vo výške 6 % zo sumy 124 250 Sk od 8. apríla 2005 do zaplataenia. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil § 142 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie žalovaného 1/ Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 26. februára 2008 sp. zn. 13 Co 4/2008 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, žalobu zamietol; žalovaným 1/, 2/ nepriznal náhradu trov konania. Záver súdu prvého stupňa, podľa ktorého dojednanie v článku II. ods. 4 individuálnej zmluvy o možnosti primeraného krátenia ročnej odmeny je pre neurčitost' neplatné, nepovažoval za správny. Bol toho názoru, že predmetné dojednanie vyjadruje hodnotiteľné kritéria pre priznanie ročnej odmeny, ktoré nemôžu byť stanovené presným podielom a posúdenie rozsahu splnenia tohto kritéria je vždy na zamestnávateľovi a výška (krátenie) ročnej odmeny závisí od jeho úvahy. V danom prípade žalovaný 2/ postupoval v súlade s platne uzavretou individuálnou zmluvou, keď v zmysle jej článku II. ods. 4 rozhodol o krátení ročnej odmeny žalobcu o 25 % z dôvodu preukázateľne zistených nedostatkov pri kontrole Národného kontrolného úradu Slovenskej republiky. Nesúhlasil ani so záverom súdu prvého stupňa, že pre platnosť rozhodnutia žalovaného 2/ o krátení ročnej odmeny bol rozhodujúci čas schválenia ročnej účtovnej závierky za rok 2002. Mal za to, že čas rozhodnutia o vyplatení ročnej odmeny neskôr ako v dohodnutom termíne (po schválení ročnej účtovnej závierky), môže mať vplyv len na omeškanie a nie na platnosť rozhodnutia o vyplatení ročnej odmeny. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 150 O.s.p., keď dôvody hodné osobitného zreteľa vzhľadom

v okolnostiach prípadu, že ide o spor pracovný a žalovaný 2/ tým, že nerozhodol včas o výške ročnej odmeny žalobcu a riadne a včas mu neobjasnil situáciu, vzbudil u neho pochybnosti o serióznosti svojho postupu.

Rozsudok odvolacieho súdu napadol žalobca dovolaním, v ktorom namietal právne posúdenie otázky platnosti článku II ods. 4 individuálnej zmluvy odvolacím súdom. Toto dojednanie považoval za neurčité a protiprávne. Mal za to, že záver odvolacieho súdu o charaktere kritérií obsiahnutých v tomto odseku a o ponechaní posudzovania rozsahu plnenia výlučne na zamestnávateľovi je nesprávny a neprijateľný, nakoľko pri jeho priamej aplikácii by sa postavenie jednej zo zmluvných strán stalo neisté a nevýhodné, keďže by záviselo čisto od svojvôle zamestnávateľa a odmena by stratila svoju podstatu, ktorou je motivovanie riadiaceho zamestnanca. Bol toho názoru, že umožnenie takejto svojvôle zo strany zamestnávateľa by bolo v rozpore so základnými etickými princípmi morálky, či princípmi spravodlivosti. Trval na tom, že v konaní neboli preukázané dôvody, pre ktoré by mu mala byť ročná odmena krátená; žalovaní tvrdené nedostatky nedoložili žiadny dôkazom. Poukázal na to, že ostatným vedúcim zamestnancom generálneho riaditeľstva žalovaného 1/ boli odmeny za uvedené obdobie vyplatené v plnom rozsahu. Žiadal preto napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie.

Žalovaní 1/ a 2/ vo vyjadreniach k dovolaniu žalobcu zhodne uviedli, že rozhodnutie odvolacieho súdu je vecne správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je dôvodné.

Občiansky súdny poriadok umožňuje účastníkovi podať dovolanie len z tých dôvodov, ktoré sú taxatívne uvedené v § 241 ods. 2 O.s.p. Dovolanie môže byť podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá

mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. V dovolaní uplatnený dovolací dôvod neposudzuje dovolací súd len podľa toho, ako bol označený, ale podľa jeho obsahu (§ 41 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p.). Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uvedenými dovolacími dôvodmi, vrátane ich obsahového vymedzenia. Obligatórne sa zaoberá len vadami konania vymedzenými v § 237 O.s.p. a inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 242 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci neboli v dovolaní namietané procesné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. a ani tzv. iné procesné vady konania majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 242 ods. 1 O.s.p.); existencia väd tejto povahy nevyšla v dovolacom konaní najavo.

Žalobca v dovolaní tvrdí, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Pre rozhodnutie vo veci je prvoradým posúdenie otázky, či dojednanie obsiahnuté v článku II. ods. 4 individuálnej zmluvy je neurčité a z toho dôvodu neplatné.

V článku II. individuálnej zmluvy nazvanom „Ročná odmena“ a jeho ods. 4 sa uvádza: „Pri posudzovaní celkovej úrovne riadenia a hospodárenia s majetkom štátu bude sa prihliadať aj na vývoj produktivity práce a priemernej mzdy oproti predchádzajúcemu roku, dodržiavanie všeobecne záväzných predpisov a rozhodnutí zakladateľa. Pri zistení nedostatkov v tejto oblasti môže zakladateľ ročnú odmenu primerane krátiť.“

Podľa § 240 ods. 3 zákona č. 65/1965 Zb. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“), ktorý, i keď bol počnúc 1. apríla 2002 zrušený zákonom č. 311/2001 Z.z., treba na daný prípad aplikovať (viď § 251 ods. 1 zákona č. 311/2001 Z.z.),

prejav vôle treba vykladať tak, ako to so zreteľom na okolnosti, za ktorých sa urobil, zodpovedá pravidlám slušnosti a občianskeho spolužitia.

Neplatný je právny úkon, ktorý sa neurobil slobodne, vážne, určite alebo zrozumiteľne (§ 242 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce).

Podľa § 242 ods. 3 Zákonníka práce ak sa vzťahuje dôvod neplatnosti len na časť právneho úkonu, je neplatná len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

O obsahu právneho úkonu – tak, ako tomu bolo v prejednávanej veci – môžu vzniknúť pochybnosti. Ustanovenie § 240 ods. 3 Zákonníka práce pre tento prípad uvádza pravidla, pomocou ktorých možno neurčitost' prejavu vôle odstrániť. Ak nie je prejav vôle sám osebe jednoznačný, možno pochybnosti o tom, aká vôľa bola vyjadrená, poprípade aký bol jej obsah, odstrániť výkladom. Záver o neurčitosti právneho úkonu predpokladá, že ani jeho výkladom nie je možné dospieť k nepochybnému poznaniu, čo chcel účastník daného právneho vzťahu prejaviť. Platnosť právneho úkonu sa posudzuje v čase a so zreteľom na okolnosti, kedy bol právny úkon urobený; následné zmeny sú možné len zákonným spôsobom, nie však zmenou výkladu prejavu vôle.

Rovnakým spôsobom postupoval pri posúdení otázky, či článok II. ods. 4 individuálnej zmluvy je určitý alebo neurčitý a z toho hľadiska, či ide o platný alebo neplatný právny úkon, aj odvolací súd. Dovolací súd je zhodného názoru ako súd odvolací, že dojednanie obsiahnuté v tomto odseku individuálnej zmluvy nie je možno považovať za neurčité a z toho dôvodu za neplatné. Z článku II. individuálnej zmluvy totiž vyplýva, že pre určenie výšky ročnej odmeny nebolo jediným hľadiskom splnenie ukazovateľov stanovených v prílohe č. 1 individuálnej zmluvy (viď článok II. ods. 1 zmluvy) ale že pri stanovení konečnej výšky ročnej odmeny bol zakladateľ (žalovaný 2/) oprávnený vziať do úvahy aj kritéria uvedené v ods. 4 článku II. individuálnej zmluvy – zhodnotenie celkovej úrovne riadenia a hospodárenia s majetkom štátu z hľadiska vývoja produktivity práce a priemernej mzdy oproti predchádzajúcemu roku,

dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodnutí riaditeľa, a zakotvuje aj klauzulu o krátení odmeny v prípade zistenia nedostatkov v oblastiach uvedených vyššie. Skutočnosť, že táto klauzula neobsahuje konkrétnu výšku krátenia odmeny, ale je vyjadrená slovami „primerane krátiť“ neznamená, že by takéto vyjadrenie spôsobovalo neplatnosť sporného dojednania, nakoľko kritéria obsiahnuté v uvedenom článku II. ods. 4 sú individuálne nevyjadriteľné (nekonkretizovateľné) a posúdenie ich splnenia z hľadiska vplyvu na výšku ročnej odmeny, na ktorú vznikol žalobcovi nárok podľa článku II. ods. 1 individuálnej zmluvy, nie je možné stanoviť pevnou sumou, podielom, percentom alebo iným matematickým vyjadrením, a to vzhľadom na širokú rôznorodosť a vysokú variabilnosť možných zistení nedostatkov pri zhodnotení celkovej úrovne riadenia a hospodárenia s majetkom štátu z hľadiska vývoja produktivity práce a priemernej mzdy oproti predchádzajúcemu roku, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a podielu žalobcu na zistených nedostatkoch. Preto ak za daného stavu odvolací súd dôvodil, že žalovaný 2/ bol oprávnený v zmysle článku II. ods. 4 individuálnej zmluvy krátiť žalobcovi ročnú odmenu, rozhodol vo veci v súlade so zákonom; postupom, pri ktorom bola žalobcovi vyplatená ročná odmena znížená o 25 %, nebolo porušené žiadne z ustanovení individuálnej zmluvy, keď zo správ Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky nepochybne vyplýva, že v rámci kontroly vykonanej za roky 2001 a 2002 boli zistené nedostatky v hospodárení žalovaného 1/ ako i v dodržiavaní všeobecne záväzných predpisov (napr. zákona o účtovníctve) a že opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov neboli v celom rozsahu splnené; námietky žalobcu v tomto smere sú preto nedôvodné.

Na správnosť dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu by nemohlo mať žiadny vplyv ani prípadné zistenie, či boli alebo neboli ročné odmeny vyplácané bez krátenia iným vedúcim zamestnancom žalovaného 1/, lebo pre posúdenie nároku žalobcu je rozhodujúce, aké dojednanie ohľadne vyplatenia ročnej odmeny mal žalobca, a nie to, či a aké dojednanie mali iní zamestnanci žalovaného 1/ a či im na základe týchto dojednaní bolo alebo nebolo niečo vyplatené, resp. v akom rozsahu.

Pretože rozsudok odvolacieho súdu je z hľadiska uplatneného dovolacieho dôvodu (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) správny a nebolo zistené (ani dovolateľom tvrdené), že by rozsudok odvolacieho súdu bol postihnutý vadou uvedenou v ustanovení § 237 O.s.p. alebo inou vadou,

ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 242 ods. 1 O.s.p.), Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 1 O.s.p. zamietol.

V dovolacom konaní úspešným žalovaným 1/ a 2/ vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd napriek tomu žalovaným 1/ a 2/ nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodali návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy tohto konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. septembra 2009

JUDr. Daniela Sučanská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková